

ΕΤΟΣ Θ.

ΦΩΤΙΣΜΗ ΕΦΡΙΣ ΣΑΓΥΡΙΚΗ

Αριθ. 104

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΑΠΑΘΗ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΡΤΑ 15

Τεμάχιο της συνδρομής προπληρωτέας διά μέν το 'Εσωτερικόν δραχμαὶ νέαι 12, διά δὲ το 'Εξωτερικόν 20.

Τὸ Γραφεῖον τῆς ἐφημερίδος, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου ἀριθ. 14 ἀπέναντι τῆς Γενικῆς Πιστωτικῆς Τραπέζης.

Ἐν Αθήναις, τῇ 8 Φεβρουαρίου 1881.

Τὸ φῶς ήδη ήρχισε νὰ γίνεται ἐπὶ τῆς ἔξωτερης ήμέραν πολιτικῆς, φῶς ἀληθῶς λίγην πένθιμον. Ὁ φιλέλλην Ἀσμοδαῖος θέλει νὰ γέλασῃ, ἀλλ' δὲ γέλως του μέτατρέπεται εἰς στεναγμόν. Ἡ στάσις τῶν πραγμάτων γίνεται τέλος καταφκνής καὶ εἰς τοὺς μᾶλλον τυφλώττοντας. Ἐκ μέρους τῆς Τουρκίας ἀρνητὶς ἀπόλυτος. Ἐκ μέρους τῆς Εὐρώπης, ὅπισθιοχώρησις, ἐφεκτικότης, δυσμένεικ, ἀποτελοῦσι τὸ σύνολον τῶν δικθέσεων. Τὰ μυκρά, σχοινοτενῆ, πλήρη σχολαστικῆς δικλεκτικῆς καὶ ἐνιχοῦς οὔρεων ἀρθροὶ ὁργάνων τινῶν τοῦ ἡμετέρου τύπου, δὲν ἴσχυσκαν νὰ πείσωσι τὴν Γκαλλίκην νὰ πειλέῃ πρὸς ζημίκην τῆς ἀκόμη μίκην φοράν τὸ πρόσωπον τοῦ περιπλκνωμένου ἵππου τῆς νεωτέρας Εὐρώπης. *Ola καλά* δοσα τελείσουσι καλά, ἐπιγράψεται δραχμά τι τοῦ Σκιξπήρου. Τὸ ἀξίωμα τοῦτο εἶνε πρκκτικώτατον, ἀλλ' διταν τὰ πράγματα δὲν τελείονουσι καλά, συμβάνει τὸ ἐνχντίον, ἥτοι τὰ λάθη γίνονται μᾶλλον καταφανῆ, πασιδήλα δὲ καὶ εἰς τοὺς ἐπιπολαιοτάτους τῶν ἀνθρώπων, καὶ τοιοῦτοι ἀναντιρρήτως εἴμεθα ἥμετες οἱ ἐν Ἑλλάδι, ὑπὸ πολιτικὴν ἔποψιν τούλαχιστον. Ἀληθῶς μάτην ἥθελε τις ζητήσει τὴν περίσκεψιν, τὴν πολιτικὴν πρόνοιαν, τὴν ἀληθῆ τόλμην εἰς ὅλα τὰ παρ' ἥμεν ἐνεργηθέντα ἀπὸ τῆς ἐκρήξεως τῆς τελευταίκης ἐν τῇ Ἀνατολῇ κρίσεως. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐκτυλιχθέντων γεγονότων, οὕτε μετὰ τῆς Ψωσίας καὶ τῶν ἀνατολικῶν λαῶν ἐσυμμαχήσαμεν, οὕτε μετὰ τῆς δυτικῆς Εὐρώπης. Τὴν ἀπάτην θεω-

ροῦντες ὑπερτάτην πολιτικήν, προσεπαθήσαμεν συνεχῶς ν' ἀπειλήσωμεν δῆθεν τοὺς μὲν διὰ τῶν δὲ καὶ τὸ ἀνάπταλιν, μέχρις ὅτου τὰ γεγονότα συνετελέσθησαν ἀνευ οὐδεμιᾶς δι' ἥμᾶς ὠφελείχε. Τότε δὴ πότε, ἀφοῦ ἀπέτευχον αἱ παροφδίαι εἰς τὴν Πυνάκη, αἱ φωναὶ ὑπὸ τὰ Ἀνάκτορα, αἱ διαδηλώσεις πρὸ τοῦ οἰκήματος τοῦ Ἀγγλου γραμματέως Οὐνδάχη, αἱ ἀγυρτικαὶ κήδεται κτλ. κατεφύγαμεν εἰς τὸ μέγα ήμέραν ἐπιχειρημαχ, εἰς τὰ πετσώματα, ἵνα δημιουργήσωμεν ἐλληνικὸν ζῆτημα. Ἐδῶ ἀρχίζει νέα σειρὰ ῥαδιούργιῶν τοῦ Σκαπίνου, ποικιλλομένων ὑπὸ τῶν δύο πρωτοκλλων τοῦ Βερολίνου. Ἐπετύχαμεν δὲ ἐν μέρει, διότι ἀπεδείξαμεν, διτι ἐὰν δὲν ἔχωμεν τὴν ἀρετὴν ν' ἀναδειχθῶμεν ἥμετες σπουδαῖοι, ἔχομεν δύμας τὴν ἀναντίρρητον ἱκανότητα νὰ παρασύρωμεν τοὺς σπουδαῖούς εἰς τὰ γελοτάκη μας. Καὶ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο εὑρίσκεται ἥδη ἡ καλουμένη ἀλληγορικὴ ὑπόθεσις, ἥτις ἐδημιουργήσεν εἰς τὸν τόπον τοῦτον θέσιν ἀφόρητον, ἀναγκαίως μὴ δυναμένην νὰ παρκταθῇ ἐτι ἐπὶ πολύ. Ἐν δύμας ἐκερδήσαμεν ἀληθῶς, διτι προσεθέσαμεν εἰς τοὺς ἐνδέδους ἄνδρας τοῦ Πλουτάρχου τινὰς ἀκόμη ἐξόχους ῥήτορας, πολιτικὸς συγγραφεῖς, ὄργανωτάς, οἰκονομολόγους καὶ διπλωμάτας.

« Η Ἐφημερίς ἐδημοσίευσεν ἰδιαιτέρως ποίημα τούς δημάδη γλώσσαν, ΟΝΕΙΡΟΝ, δπερ μεγάλως ἐπηγένθη διὰ τὸ γνήσιον τοῦ ῥουμελιωτικοῦ ὄντος του καὶ τὸ σύντομον τῆς πολεμικῆς διδαστηκαλίξ, ἣν ἐν ῥυθμῷ σοφωτάτην ἔχφερει. Ο ἀνώνυμος ποιητὴς (κατὰ τὴν Ἐφημερίδα, βάρδος) λέγει, διὰ τοῦτο εἶδε τὸν Καρχισκάκην προοιμικῶς μενον. διὰ προβλέπει προσεχῆ πόλεμον τῆς Ἑλλάδος πρὸς ἀπελευθέρωσιν ἀδελφῶν, εἰτα δὲ δίδοντα διδηγίας πολεμικῆς τέχνης ἀξιοσημάντους διὰ τὴν ἀλήθειαν αὐτῶν, καὶ τέλος, δι' ὠραιοτάτης ποιητικῆς στροφῆς ἀνκφέροντα πῶς ἔκανε ὅλη ἡ Ἑλλάς τῷ 1821, ἀλλὰ νῦν πλουσία καὶ λαμπρὰ ἀνέθηλε, χάρις τῇ ἐλευθερίᾳ ἣν διὰ τῶν ὅπλων καὶ τοῦ πυρὸς αὐτοῦ ἀπήλαυσεν· δ ποιητὴς ἐν τέλει ἀποδέχεται τὴν ἐντολὴν τοῦ στρατάρχου, ὅπως διεκλητήσῃ τὰς συμβουλάς του καὶ ποιεῖται ἐπίκλησιν πρὸς τό:

«κατάγλυκο κονδῦλι του, χρυσό του καλλημάρι»
καὶ οὕτω τελευτᾷ τὸ λαμπρὸν ποίημά του. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἔκδοσις τῆς Ἐφημερίδος ἔξηντλήθη, ἐκτὸς τοῦ διὰ τοῦτο ἔκει ἐδημοσίευθη καὶ μὲ δλίγα λάθη, δ Ἀσμοδαῖος ἀναδημοσίευει κατωτέρω τὸ ῥηθὲν ἔξισιον ποίημα:

ΟΝΕΙΡΟΝ

«Ἄχος

•'Απόψ' εἶδα 'ξέδν Ὀπνο μου...

Φίλοι μοῦ λένε λούφρξε, σκοῦχτο ἡ καρδιά μου λέει·
'Απόψε εἰς τὸν ὄπνο μου μοῦ εἰπ' δ Καρδαμίτσης:

«Βλέπω τὸ Γιάννο νὰ φιλῇς τὸν Ούρχον τὴν Μάρω,
«Δένδρο, σπαρτὰ γκυρίσσαν, τὰ ζωντανὰ χορεύουν...
«Αδέρφιας ξυπολύθησαν... νὰ ποδεθοῦν ζητοῦνε.

«Αλλοίμονος τὸ δουλευτὴ ποῦ τὴ δουλιὰ φοβήται.
«Ἐχει σουβλὶ ἀπόστατο, φαλτσέτ' ἀκονισμένη.
«Ἡ βελονίες πολὺ διστικὲς μόν' τότε πιάνουν τόπο.
«Ἡ πρόκαις σου πολὺ σπαρταῖς τί τὸ πετσὶ χαλᾶνε.
«Χρὰς εἴκενο τὸ παῖδι π' ὥχει γερὰ τὰ χέργια,
«Τὸ μάτι σὰν πετούμενο, τ' αὐτὶ ὡσὰν ἀγρίμι,
«Τὸ δαχτυλίδι ποῦ περνᾷ, τὸ ἀρνικό ποῦ κόρτει,
«Καὶ σὰν ξεφτέριρίχνεται εἰς τὴ δουλιὰ ἐπάνω.
«Ολα κατὰ εἰναὶ καλά, καλλίτερο εἰν' τοῦτο:
«Ποτὲ σὲ μουστερὴ καλὸ μήν κόψῃς ἀπὸ σερέρο.
«Τὸ καλαπόδι τὸ καλὸ φτιάνει καλὸ ποδάρι.
«Μήν πάρνης Συρικὸ πετσὶ, φραντζέζικο νὰ παίρνης.
«Θέλεις νὰ κάνης γρήγορη δουλιὰ καὶ πκινεμένη;
«Μκλάκονε ὅσφ' μπορεῖς καλλίτερο τοὺς πάτους.
«Ἐχει βελόνας σουβλερχὶς καὶ λύνατὸ τὸ σπάγγο,
«Εύνεταις ταὶς ξυλόπροκαις, γιατὶ χαλᾶν' ταὶς σκάλτσαις.
«Σὰν τὸ κοράκι φύλαγε τανάλικ, κατσαπρόκο,
«Τῆς ῥόδαις, τὴ σουβλόριζα, τῆς τρίχαις, τὸ τσιρίσι,
«Τὴν προκαδοῦρ, τὸ σφυρὶ, τῆς ἀλτσαις καὶ τὰ ψίδια.
«Τὸ καλοκαῖρι τὸ σαγρὲ, χειμῶνας τὸ βιδέλο
«Πῶς κάθε πόδι ἀγκαπᾶ ποτὲ μὴ λησμονήσῃς.

«Αν τύχῃ ἁνθρωπος βρήνει πόδια ὅλο κάλους
«Ἐκεῖ τὰ μάτια τέσσερα, φτιάστου φρεδὺ τὸν πάτο,
«Βάλτου τακοῦνι χαμηλό, τὸν κοντοπιέ γεμάτο,
«Καὶ μπόλικο ἐλαστικὸ ἔγγλεζικο μᾶ φίνο.
«Καὶ ἐὰν τύχῃ ποδαργὸς πολιτικὸς κκνέντας,
«Φτιάστου πακούτσικα τσόχινα ὡσὰν τοῦ Κουμουνδούρου.
«Αν ἔξχρνα ἀρχόντισσα μὲ χαϊδεμένο πόδι
«Σοῦ τύχῃ, τότε πρόσεχε νὰ τὴν εὐχαριστήσῃς
«Φιούμπταις ἀμέσως πέταξε· σεβρὸ καὶ λουστρινάκι,
«Ψηλὸ τακοῦνι ξύλινο, φουντίτσαις μπρισιμέναικις.
«Χωριάτη ὅμως ἀν ἴδης, ἐρώτα τέ μαντάτα
«Καὶ δός του τὰ χονδρήτερα πακούτσικα δπουέχεις.
«Θέλεις νὰ πιάσῃς μουστερὴ καὶ δεῖς μὴ μπῆκε μέσα,
«Στεῖλε τὸν κάλρα νὰ τοῦ εἰπῇς τ' ἀφεντικὸ σὲ θέλεις.
«Καὶ ἀπ' ἐδὼ καὶ ἀπ' ἐκεῖ καὶ μ' ἐνα καρεδάκι
«Θέλεις δὲ θέλει κάμψε τὸν πακούτσικα ν' ἀγοράζεις
«Αν εἰναὶ ὅμως δύσκολο γιὰ νὰ τὸ κατορθώτῃς,
«Δεῖς του δεῖλω μοῦντσαις κ' ἀφεις τονς τὸ διάβολο νὰ πάῃ.
«Χρητόσημο δεκάλεπτος τὴν τσέπη πάντα ν' ἀχγής,
«Ἐξόφλησις τὸ μουστερὴ πρεπούμενη νὰ δίνης,
«Μήν τύχῃ καὶ σ' εύρη μπελᾶς καὶ τσερεμέ πληρώσῃς
«Απὸ τὸ νόμο τὸ σκληρὸ ποῦ ἔφτιχσ' δ Τρικούπης.
«Κι' ἀν βρίσκεται εἰς τὰ στενὰ νὰ βίξῃς τὸ κανόνι,
«Γεμίζεις τὸ κατάστιχο ἀμέσως βερεσέδικ...

«Πολλοὶ ἐμουρλουζέψκεν καὶ ξάνχ μουρλουζέψκεν,
«Μὰ πίσω πάλι ἀνοίξκεν τὰ μαγκζέκ τους ὅλοι,
«Μὲ πρᾶγμα περισσότερο καὶ κρέντιτο βρεράκτο.
«Εἰδαμε παληγομάγαζα μονάχα μὲ μιὰ μπάγκα,
«Ποῦ κλείσκανε καὶ φάγκανε τοῦ κόσμου τοὺς πκράδες,
«Τώρα ντά-κάπο ἀνοίξκενε μὲ μόστραις φιγουρίνικ,
«Κ' ἐκεῖ ποῦ ἔνα ἥτανε ἐφύτρωσκν πενήντα...
«Γάσου χαράσου, Πίστωσι... Χαρῆτε τηρ μαστόροι!..
«Σήκω καὶ γράψε γρήγορκ νὰ τὴν ἀκούσουν ὅλοι.»

Μὲ δάκρυκ λαχταριστὰ τοῦ φίλησκ τὸ χέρι
Καὶ τοῦ εἶπε: Στάσου Μάττορη, πρεπούμενη νὰ γράψω·
Δὲν εἰμπορῶ εἰς τὴν στιγμὴ νὰ φτιάχω μεντσαπόλαχ,
Δὲν εἰμαι τέτοιος μοναχὸς δ Παπκγεώργης ξέρει
Νὰ κάνῃ ὅλκις ταὶς δουλιὰκις χωρίς νὰ βάνη χέρι...
«Ἐσ' εἶσκι τσχικχρόπουλο, σ' τὸν κόσμο ξκκουσμένο
«Κ' εἶσκι καλὸς εἰς τὸ σουβλὶ, καλὸς καὶ εἰς τὴν πένη...»
Μοῦ ἔφυγε σὰν ἀστραπὴ μὲ πατημέναις φτέρναις
Καὶ τὴν ποδιά του μοδείζει κομμένη ἀπὸ φαλτσέτα.

•
•
•'Εξακουστὸ σουβλάκι μου, χρυσῆ μου βελονίτσα,
Δόσ' τε 'ετα χέργικ μου ζωή, ἀστερεινή γοργάδη,
Νὰ πακουτσώτω τὸν ντουνιά...

